

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Zaburzenia zachowania i emocji u dzieci i młodzieży

Tok studiów 2021/2022– 2025/2026

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Uczelnia Biznesu i Nauk Stosowanych “Varsovia” w Warszawie Filia w Rzeszowie
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Psychologia, Jednolite studia magisterskie
Liczba punktów ECTS	6
Język przedmiotu- polski, angielski, inny	Język polski
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Psychologia kliniczna
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy / kierunkowy/ <u>specjalnościowy</u> /obowiązkowy/ fakultatywny
Rok / Semestr:	4/7
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Psychologia kliniczna, psychopatologia, psychiatria, psychologia emocji i motywacji, diagnoza psychologiczna.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia/konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	konsultacje	Suma godzin	Ogółem ECTS
Studia stacjonarne	20	30						2	6	58	6
Studia niestacjonarne	10	20						2	6	38	6

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne -właściwe podkreślić
Wykład/Ćwiczenia	<u>Wykład podający (z prezentacją multimedialną)</u> <u>Wykład problemowy</u> <u>Wykład konwersatoryjny</u> <u>Dyskusja dydaktyczna</u> Ćwiczenia praktyczne pod kierunkiem Ćwiczenia z wykorzystaniem narzędzi informatycznych Metoda przypadków Metoda sytuacyjna Metoda inscenizacji <u>Metoda projektów</u> Gry dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne, psychologiczne) Demonstracja/ pokaz

	Analiza źródeł Praca w grupie Debata <u>Inne: prezentacje multimedialne studentów, eseje, materiały diagnostyczne (m.in. testy psychologiczne)</u>	
IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKU		
Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego symbol
Wiedza:		
P_W01	Student posiada pogłębionym stopniu wiedzę dotyczącą zdrowia psychicznego. Zna modele zdrowia oraz koncepcje wyjaśniające powstawanie zaburzeń psychicznych. Zna kryteria rozpoznawania zaburzeń psychicznych. Ma rozszerzoną wiedzę o uwarunkowaniach biologicznych, psychologicznych, społecznych i kulturowych zaburzeń psychicznych. Rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii. Zna relację między psychologią zdrowia, psychologią kliniczną i psychiatrią.	K_W11
P_W02	Student posiada pogłębionym stopniu wiedzę o różnych metodach udzielania pomocy psychologicznej. Zna założenia i praktyczne zastosowanie wybranych nurtów psychoterapii, interwencji kryzysowej, psychoedukacji, poradnictwa i rewalidacji, terapii pedagogicznej. Ma wiedzę o psychiatrycznych metodach leczenia zaburzeń psychicznych. Zna zasady budowania kontaktu i relacji pomagania w różnych kontekstach społecznych i rodzajach działań pomocowych.	K_W12
P_W03	Student posiada pogłębionym stopniu wiedzę z zakresu psychologii emocji i motywacji. Zna teorie emocji i motywacji oraz biologiczne, psychologiczne, społeczne i kulturowe uwarunkowania emocji i ekspresji emocjonalnej. Rozumie związek emocji i motywacji z procesami poznawczymi i zachowaniem.	K_W16
P_W04	Student posiada pogłębionym stopniu wiedzę dotyczącą etyki, a w szczególności etyki zawodowej psychologa. Zna standardy etyczne wykonywania zawodu psychologa-praktyka oraz psychologa-badacza, określone w regulacjach krajowych i zagranicznych.	K_W17
Umiejętności:		
P_U01	W stopniu pogłębionym potrafi interpretować zachowania osób w kategoriach osobowości, temperamentu, uzdolnień, inteligencji, percepcji, odnosząc je do różnych teorii osobowości, różnic indywidualnych i psychologii poznawczej.	K_U07
P_U02	W stopniu pogłębionym potrafi zaplanować i przeprowadzić proces diagnostyczny z zastosowaniem wywiadu, obserwacji oraz wybranych metod kwestionariuszowych, testowych i projekcyjnych. Potrafi dostosować metody diagnostyczne do kontekstu badania, krytycznie interpretować uzyskane rezultaty, sporządzić pisemną opinię lub ekspertyzę oraz przekazać ją w formie zrozumiałej dla odbiorcy.	K_U12
P_U03	W stopniu pogłębionym potrafi zaplanować strategię interwencji adekwatnie do konkretnego przypadku. Umie zastosować wybrane metody pomocy psychologicznej oraz podejmować działania w zakresie psychoedukacji i promocji zdrowia zgodnie z praktyką zawodową.	K_U18
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student prezentuje postawę świadomości ograniczeń jakie wiążą się z badaniami diagnostycznymi w psychologii i pedagogice oraz konieczność posiadania uprawnień do stosowania metod psychometrycznych zgodnie z praktyką zawodową.	K_K10
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		

Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Klasyfikacja, etiologia, teoretyczne modele oraz metody diagnozy zaburzeń zachowania i emocji u dzieci i młodzieży	P_W01 P_W02 P_U01
W2	Zaburzenia zachowania	P_W03 P_U02
W3	Zaburzenia funkcjonowania społecznego rozpoczynające się w dzieciństwie (mutyzm i in.)	P_W03 P_U02
W4	Zaburzenia hiperkinetyczne (ADHD)	P_W01 P_W02 P_U02
W5	Depresja u dzieci	P_W01 P_W02 P_U02
W6	Próby samobójcze i samouszkodzenia	P_W01 P_W02 P_U02
W7	Wpływ choroby przewlekłej na funkcjonowanie psychospołeczne dziecka	P_W01 P_W03 P_U01
W8	Aspekty etyczne i prawne pracy z dzieckiem i młodzieżą	P_W04
Lp.	Ćwiczenia	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
T1	Zaburzenia emocjonalne rozpoczynające się we wczesnym dzieciństwie	P_W01 P_U02 P_U03 P_K01
T2	Zaburzenia lękowe i zaburzenie obsesyjno-kompulsyjne	P_W01 P_U02 P_U03 P_K01
T3	Zaburzenia dysocjacyjne i pod postacią somatyczną	P_W01 P_U02 P_U03 P_K01

T4	Zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia, otyłość)	P_W01 P_U02 P_U03 P_K01
T5	Tiki	P_W01 P_U02 P_U03 P_K01
T6	Inne zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie lub w wieku młodzieńczym (moczenie mimowolne, encopresis i in.)	P_W01 P_U02 P_U03 P_K01
T7	Używanie substancji psychoaktywnych	P_W01 P_W03 P_U02 P_U03 P_K01
T8	Dziecko krzywdzone	P_W01 P_W02 P_W04 P_U02 P_U03 P_K01

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU	Metoda weryfikacji Egzamin pisemny, kolokwium, praca pisemna Kategoria weryfikowanych efektów uczenia się: wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne	Kategoria weryfikowanych efektów uczenia się: wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne
Wykład	Pisemne sprawdzenie wiedzy i umiejętności	wiedza
Ćwiczenia	Kolokwium, studium przypadku dziecka z zaburzeniami emocji lub zachowania, aktywność studenta w czasie dyskusji	wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU wskazać właściwe

Zaliczenie wszystkich form zajęć przedmiotu (wykłady, ćwiczenia) na podstawie pozytywnej oceny z kolokwium, studium przypadku, udziału w dyskusji.

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Ocena kształtująca:

a) w zakresie wykładów:

- na podstawie odpowiedzi na pytania dotyczące materiału omówionego na poprzednich wykładach;

b) w zakresie ćwiczeń:

- na podstawie oceny bieżącego postępu realizacji zadań.

1. Określanie i wyjaśnianie studentom celów uczenia się i kryteriów osiągnięcia celów (określenie i wyjaśnienie studentom

- oczekiwań: nauczyciel wyjaśnia studentom, co będzie podlegało ocenie i tego od nich wymaga).
2. Organizowanie dyskusji, zadawanie pytań i zadań, uzyskując informację na temat procesu uczenia się studentów.
 3. Udzielanie studentom informacji zwrotnej, która umożliwi im widoczny postęp w nauce i będzie zawierała odpowiedź na pytania: Co student zrobił dobrze? Co i jak student ma poprawić? Jak student ma się dalej uczyć, aby się rozwijać i robić postępy?
 4. Umożliwianie studentom wzajemnego korzystania ze swojej wiedzy i umiejętności (poprzez pracę w grupach i parach, wzajemne nauczanie, ocenę koleżeńską).
 5. Wspomaganie studentów, by stali się autorami procesu swojego uczenia się (rozwijanie u studentów wiary w swoje możliwości, motywacji do nauki i zaangażowania, odpowiedzialności za swój proces uczenia się).

Ocena podsumowująca:

Wykład: ocena wiedzy wykazanej na kolokwium pisemnym o charakterze problemowym.

Liczba punktów wymagana do zaliczenia (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania).

Punktacja/oceny:

91%-100% - bdb.

81%-90% - db. plus

71%-80% - db.

61%-70% - dst. plus

51%-60% - dst.

50% – ndst.

Ćwiczenia:

Na ocenę podsumowującą składają się oceny cząstkowe zdobyte w trakcie ćwiczeń: ocena przygotowanego przez studenta studium przypadku, ocena prezentacji studium przypadku, ocena aktywności w trakcie dyskusji, ocena z kolokwium, ocena efektów indywidualnej i grupowej pracy studenta, stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności oraz osiągnięcia kompetencji zakładanych w przedmiotowych efektach uczenia się.

Liczba punktów wymagana do zaliczenia (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania).

Ocena z ćwiczeń: zaliczony/niezaliczony

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	58	38
W tym		
1.1..Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów	50	30
1.2..Egzaminy/zaliczenia -liczba godzin	2	2
1.3..Udział w konsultacjach -liczba godzin	6	6
2.– Indywidualna praca własna studenta - liczba godzin – Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne, samodzielne przygotowanie się do zajęć, egzaminów, zaliczeń	92	112
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin i ECTS	150h= 6 ECTS	150h= 6 ECTS

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

Butcher, J.N.,Hooley, J.M., Mineka,,S. (2017). *Psychologia zaburzeń*. Sopot: GWP
Carr, A. (2008). *Depresja i próby samobójcze młodzieży*. Gdańsk: GWP

Namysłowska, I. (red.) (2011): *Psychiatria dzieci i młodzieży*. Warszawa: PZWL
Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży (2020). Red. I. Grzegorzewska, L. Cierpiałkowska, A.R. Borkowska.
Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA
Wolańczyk, T., Komender, J. (2013): *Zaburzenia emocjonalne i behawioralne u dzieci*. Warszawa: PZWL

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-11
Święcicki, Ł., Gałęcki, P. (2015). Kryteria diagnostyczne z DSM-5 Desk Reference Amerykańskie Towarzystwo Psychiatryczne. Warszawa: Edra Urban & Partner
Wiśniowiecka M., Szewczyk L.(2014). Struktura osobowości dziewcząt z zespołem anorexia nervosa. *Endokrynol. Ped.*; Vol. 13/2014, Nr 2(47); 25-34

Inne materiały dydaktyczne:

prezentacje do wykładów,
studia przypadków